

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

27.12.2024

2217

КАРАР

«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «Алабуга муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм нәтижәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2014 елның 9 июлендәге 765 карары нигезендә, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын расларга (1 нче кушымта).
2. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2024-2026 елларга Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген арттыру» муниципаль программасын раслау турында» 2023 елның 9 ноябрәндәге 1765 номерлы карарын гамәлдән чыгарырга.
3. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.И. Садыкова) әлеге максатларга жирле бюджетта каралган ассигнованиеләр чикләрендә «2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын финанслауны тәмин итәргә.
4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә һәм 2025 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә социаль үсеш буенча урынбасары Н.Д. Курамшинга йөкләргә.

Житәкче

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат: 30С33С67746В0С8ЕА9ДЕ00В6707В1433
Владелец: Ахмадеева Эльмира Равильевна
Действителен с 19.10.2023 до 11.01.2025

Э.Р. Әхмәдиева

Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы
Башкарма комитетының
20__елның “__”____номерлы
карарына 1 нче кушымта

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА
АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ЯШЬЛӘР СӘЯСӘТЕН ҮСТЕРҮ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ЯШЬЛӘР СӘЯСӘТЕН ҮСТЕРҮ» МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

Программаның атамасы	«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы
Муниципаль заказчы – Программаның координаторы	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы
Программаның максаты	Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру өчен тиешле шартлар тудыру, сәламәтләндерү эффектын арттыру. 2. Алабуга муниципаль районы авыл яшьләренең социаль һәм икътисади активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру. 3. Яшьләрнең социаль үсеше белән идарә итү, республиканың конкурентлык сәләтен ныгытуда аның ижади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен уңай шартлар тәэмин итү. 4. Алабуга муниципаль районы яшьләрен патриотик тәрбияләү системасын үстерү һәм модернизацияләү. 5. Яшьләр сәясәтенең нәтижәлелеген күтәрү. 6. Инфраструктураны ныгыту һәм яшьләр сәясәте учреждениеләренең энергетик нәтижәлелеген арттыру. 7. Алабуга муниципаль районы предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләргә карата гамәлгә ашырыла торган яшьләр сәясәтенең нәтижәлелеген арттыру. 8. Алабуга муниципаль районында ирекчелек (волонтерлык) үсешенә ярдәм 9.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2025-2027 еллар
Ярдәмче программалар исемлеге	<ol style="list-style-type: none"> 1. «2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районы балаларының һәм яшьләренең ялын оештыру»; 2. «2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районының

	<p>авыл яшьләре»;</p> <p>3. «Алабуга муниципаль районы яшьләрен 2025-2027 елларга патриотик тәрбияләү»;</p> <p>4. «Алабуга муниципаль районының 2025-2027 елларга эшли торган яшьләре»;</p> <p>5. «Алабуга муниципаль районында 2025-2027 елларга иреклелек (волонтерлык) үсеше»;</p> <p>6. «Алабуга муниципаль районының 2025-2027 елларга яшьләр сәясәтенең нәтижәләлеген арттыру».</p> <p>7.</p>
<p>Еллар һәм чыганаclar буенча бүленгән финанслау күләме</p>	<p>Программаны финанслауның гомуми күләме 2025-2027 елларда 203 973,7 мең сум тәшкит итәчәк, шулардан:</p> <p>Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән - 113 627,4 мең сум, шул исәптән:</p> <p>2025 елда - 34 502,0 мең сум;</p> <p>2026 елда - 37 794,3 мең сум;</p> <p>2027 елда - 41 041,1 мең сум;</p> <p>Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән - 90 343,3 мең сум, шул исәптән:</p> <p>2025 елда - 28 616,6 мең сум;</p> <p>2026 елда - 30 041,3 мең сум;</p> <p>2027 елда - 31 688,4 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.</p>
<p>Программаны гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләр</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга арту мөмкинлеге бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ял итү формалары белән колачланган балалар һәм яшьләр саны 2,2 мең кешегә кадәр житкерү; – авылны социаль үстерү программаларында катнашучы авыл яшьләренең чагыштырма авырлыгы 45 процентка кадәр житкерү; – авылны икътисади үстерү программаларында катнашучы авыл яшьләренең чагыштырма авырлыгы 4,6 процентка кадәр житкерү; – талантлы яшьләргә ярдәм өлкәсендә дәүләт хакимиятенең башкарма органнары гамәлгә ашыра торган проектларга һәм программаларга жәлеп ителгән яшьләренең 52 процентка кадәр өлеше; – патриотик юнәлешле чаралар күргән балалар һәм яшьләр саны 6 мең кешегә кадәр житкерү;

	– балалар һәм яшьләр ижтимагый оешмалары чараларында каралган балаларның, яшьләрнең чагыштырма авырлыгы, балалар һәм яшьләрнең гомуми санында 90,4 процентка кадәр житкерү; – Алабуга муниципаль районының социаль-икътисади үсеш программаларында катнашучы эшләүче яшьләр өлеше эшләүче яшьләрнең гомуми саныннан 40 процентка кадәр житкерү; – ирекле (волонтерлык) эшчәнлеге белән шөгыйльләнүче гражданның өлеше 5,4 процентка кадәр житкерү.

I. Программаны гамэлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Әлеге Программа Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2015 елның 30 декабрәндәгә карары, «2016 - 2020 елларга Россия Федерациясә гражданнын патриотик тәрбияләү» дәүләт программасы турында» 1493 номерлы карары, Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң Россия «2025 елга кадәргә дәүләт яшьләр сәясәте нигезләре турында» 2018 елның 27 декабрәндәгә 2950-р номерлы күрсәтмәләсә, балалар ялын үстерү буенча төбәк программаларын эшләү мәсьәләсә буенча 2012 елның 20 августындагы 2215-ПР номерлы һәм балалар ялын оештыру мәсьәләләре буенча 2012 елның 24 августындагы 34547-Пр номерлы Россия Федерациясә Президенты йөкләмәләре исемлегә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 4 февралендәгә 63 номерлы карары, «Татарстан Республикасы инвестиция-венчур фонды» коммерциячел булмаган оешмасы тарафыннан эшләнгән 2016 - 2020 елларга Татарстан Республикасында социаль тармакларны һәм ижтимагый инфраструктураны үстерү концепциясә нигезендә эшләнде.

Программа Россия Федерациясә Президентының 2012 елның 19 декабрәндәгә 1666 номерлы Указы белән расланган, 2026 елга кадәр чорга Россия Федерациясә дәүләт милли сәясәте стратегиясендә булган бурычларны һәм өстенлекләрне, Россия Федерациясә Президентының 2020 елның 29 маендагы 344 номерлы Указы белән расланган 2026 елга кадәр Россия Федерациясендә экстремизмга каршы тору стратегиясен, Россия Федерациясә Президентының 2018 елның 29 июнендәгә 378 номерлы Указы белән расланган 2018-2020 елларга коррупциягә каршы көрәшнәң милли планын, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2022 - 2028 елларга Татарстан Республикасында кеше хокуклары буенча стратегияләрне раслау турында» 2021 елның 24 декабрәндәгә 1285 номерлы карарын гамәлгә ашыруны күздә тотта.

Программаның чаралары Россия Федерациясә Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясә үсешенәң милли максатлары һәм стратегик бурычлары турында» 2018 елның 7 маендагы 204 номерлы Указын гамәлгә ашыруга юнәлдерелде.

Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң «Россия Федерациясә Хөкүмәтендә проект эшчәнлеген оештыру турында» 2018 елның 31 октябрәндәгә 1288 номерлы карары, аерым алганда, «Мәгариф» милли проектының «Социаль активлыгы» федераль проекты, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Хөкүмәтендә проект эшчәнлеген оештыру турында» 2019 елның 20 июнендәгә 504 номерлы карары Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәтенәң өстенлекләре юнәлешләре комплексында,

Россия Федерациясә Президентының «Россия Федерациясендә экстремизмга каршы көрәш стратегиясен 2026 елга кадәр раслау турында» 2020 елның 29 маендагы 344 номерлы Указы нигезендә, яшьләрнәң төрле категорияләре, 8 яшьтән алып 18 яшькә кадәргә балаларны һәм яшүсмерләрне дә кертеп, яшьләрнәң,

предприятиеләрдә һәм оешмаларда укучы яшьләр, экстремизмга каршы тору субъектларының, яшьләр берләшмәләрен дә кертеп, көчләрен берләштерү бурычларын исәпкә алып, яшьләрнең төрле категорияләре белән эшләүнең өстенлекле юнәлешләре буенча Программасы чаралары актуальләштерелде, дүләт яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлешләрен гамәлгә ашыру, яшьләр проблемаларын нәтижәле хәл итү өчен программа методы актив кулланыла. Тармакара өлкә буларак дүләт яшьләр сәясәте үзенчәлегенә бәйле рәвештә яшьләр белән эшләүнең барлык бурычлары буенча ведомствоара координация ныгыды: мэгариф, эшкә урнашу, патриотик, хокукый тәрбия бирү, үз-үзеңне тормышка ашыру, ял итү, тискәре социаль күренешләргә профилактикалау, гомумроссия гражданлык тәңгәллеген формалаштыра.

Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторының төп максаты - яшь кешеләрнең социаль, ижади һәм һөнәри мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен мөмкинлекләр тудыру.

Максатны гамәлгә ашыру эшенең төп принцибы - муниципаль берәмлек яшьләре белән өзлексез хезмәттәшлек итү.

Алабуга районында балалар һәм яшьләр ялын тәмин итү эшен оештыру өчен өстенлекле эш булып барлык категория яшьләргә - мохтаждардан башлап, профильле сменаларга элгү өчен сайлап алу этапларын узган талантлы балаларга кадәр жәлеп итү карала.

Әлеге бурычларны үтәү өчен «2025 - 2027 елларга Алабуга муниципаль районы балаларының һәм яшьләргә ялын оештыру» ярдәмче программасы кысаларында сәламәтләндерү учреждениеләрендә балаларны лагерьларга жәлеп итү һәм профильле сменалар оештыру буенча максатчан эш алып барыла.

Авыл яшьләргә халыкның яшь төркемен барлыкка китерә, алар хәзерге яшь буының барлык проблемалары белән үсеш дәрәжәсен чагылдыра.

Авылларда алар ачыграк күренә. Авыл жирлегенең яшьләр даирәсендә тормыш дәрәжәсенә гомуми кимүе, эшкә урнашу өчен шартлар булмау, мәдәни ихтыяждарның үсеш алмавы, эмоциональ ярлылык аеруча кискен чагыла.

Моның нәтижәсе - ижади хезмәт эшчәнлегенә кимү, жәмгыятьнең торышы өчен жаваплылыкны киметү, аннан читләшү.

Авыл яшьләргә арасында проект эшчәнлеген үстерү һәм эшкуарлыкны үстерү бүген мөһим бурыч булып тора. Шуңа күрә социаль проектлауга, бизнес-планлаштыруга өйрәтмичә мөмкин түгел. Хәзергесе чорда «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәре ярдәмендә, вебинарлар программасын һәм дистанцион укуны файдаланып эшләргә мөмкин.

Авыл яшьләргә алдында торган проблемаларны хәл итү максатларында «Алабуга муниципаль районының 2025 - 2027 елларга авыл яшьләргә» ярдәмче программасы кысаларында Алабуга муниципаль районы авыл яшьләргә социаль һәм икътисади активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру буенча чаралар планлаштырыла.

Дүләт яшьләр сәясәтен алга таба үстерү өчен гамәлдәге проблемаларны алга таба хәл итү һәм яшьләр арасында өстенлекле юнәлешләргә гамәлгә ашыру таләп ителә, бу «2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районы яшьләр сәясәтенең нәтижәлеге арттыру» ярдәмче программасында чагылыш таба.

Бу яшьләр лидерларын ачыклау, тәрбияләү һәм үз-үзләрен тормышка ашыру

системасын камилләштерү, яшьләрнең хезмәт активлыгын күтәрү һәм республиканың масштаблы ижади проектларында катнашу, төрле категориядәге яшьләр төркемнәрен үстерү өчен бертигез башлангыч мөмкинлекләр формалаштыру зарурлыгы. Россия Федерациясенең күпмилләтле халкы бердәмлеген һәм гомумроссия граждан тәңгәллеген ныгыту, тискәре социаль күренешләрне профилактикалау эшенең нәтижәлелеген күтәрү һәм яшьләрнең сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру.

Алабуга районы яшьләрнең кыйммәт ориентацияләрен формалаштыруда гражданлык-патриотик тәрбияләү роленә өстенлек бирелә, әлеге «Алабуга муниципаль районы яшьләрнең патриотик тәрбияләү 2025-2027 елларга «Программа чаралары кысаларында түбәндәге юнәлешләр җайга салына: патриотик тәрбия системасын модернизацияләү һәм гражданлык үзаңын формалаштыра, Алабуга муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның рухи-әхлакый һәм мәдәни кыйммәтләре нигезендә гомумроссия гражданлык тиндәшлеген ныгыта, гражданлык җаваплылыгы, Россия тарихы өчен горурлык хисе һәм горурлык, гражданны хәрби хезмәткә эзерли торган чаралар, мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәрбия тәрбияләүне тәмин итә.

«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районының яшьләр сәясәтенең нәтижәлелеген арттыру» ярдәмче программасы дәүләт яшьләр сәясәтенең нәтижәлелеген күтәрү юлы белән Алабуга муниципаль районының тотрыклы социаль-иқтисади үсешен тәмин итүгә юнәлтелде.

Эшләүче яшьләрнең иқтимагый файдалы инициативаларын үстерүгә һәм гамәлгә ашыруга ярдәм итүгә, Алабуга муниципаль районы предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләрне үз-үзләрен тормышка ашыру өчен шартлар формалаштыруга, барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләрдә яшьләр белән эшләүнең нәтижәлелеген арттыру механизмнарын булдыруга юнәлтелгән чаралар «Алабуга муниципаль районының 2025-2027 елларга эшләүче яшьләр» ярдәмче программасын чагылдыра.

«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районында ихтыярийлыкны (волонтерлыкны) үстерү» ярдәмче программасы ихтыярийлык (волонтерлык) оешмаларының һәм ирекле (волонтерлар) гражданны республика, муниципаль дәрәжәләрдә социаль бурычларны хәл итүдә катнашуына ихтыяж булуны тәмин итә торган шартлар тудыруга, ихтыярийлык (волонтерлык) өлкәсендә эшчәнлек алып баручы белгечләрнең компетенцияләрен камилләштерүгә, ихтыярийлык (волонтерлык) эшчәнлеген гамәлгә ашыручы белгечләрнең методик, мәгълүмати, консультация ярдәмен үстерүгә юнәлдерелде.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, программа чаралары, көтелгән соңгы нәтижәләрне тасвирлау, аны гамәлгә ашыру вакытлары һәм этаплары

Программаның максаты - Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру өчен тиешле шартлар тудыру, сәламәтләндрерү эффекттын арттыру.

2. Алабуга муниципаль районы авыл яшьләрненең социаль һәм икътисади активлығын арттыру өчен шартлар тудыру.

3. Яшьләрненең социаль үсеше белән идарә итү, республиканың конкурентлык сәләтен ныгытуда аның ижади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен унай шартлар тәэмин итү.

4. Алабуга муниципаль районы яшьләрнен патриотик тәрбияләү системасын үстерү һәм модернизацияләү.

5. Яшьләр сәясәтенен нәтижәләлеген күтәрү.

6. Инфраструктураны ныгыту һәм яшьләр сәясәте учреждениеләрнен энергетик нәтижәләлеген арттыру.

7. Алабуга муниципаль районы предприятиеләрнендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләргә карата гамәлгә ашырыла торган яшьләр сәясәтенен нәтижәләлеген арттыру.

8. Алабуга муниципаль районында иреклек (волонтерлык) үсешенә ярдәм итү һәм аны үстерү.

Куелган максатның масштаблылығы чаралар комплексын эшләүне таләп итә.

8. Яшьләрненең социаль үсешенә идарә итү, республиканың конкурентлык сәләтен ныгытуда аның ижади потенциалын файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартларны тәэмин итү максатларында «2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районы балаларының һәм яшьләрненең ялын оештыру» ярдәмче программасын гамәлгә ашыру каралган.

«2025 -2027 елларга Алабуга муниципаль районының авыл яшьләрненең», «Алабуга муниципаль районы яшьләрнен 2025-2027 елларга патриотик тәрбияләү», «Алабуга муниципаль районының 2025-2026 елларга яшьләр сәясәтенен нәтижәләлеген арттыру», «Алабуга муниципаль районының 2025-2027 елларга эшли торган яшьләрненең», «Алабуга муниципаль районында иреклек (волонтерларны) 2025-2027 елларга үстерү».

Ярдәмче программаларны гамәлгә ашыру нәтижәләрен характерлаучы төп күрсәткечләр түбәндәгеләр:

– оештырылган ял формалары белән колачланган балалар һәм яшьләр санын 7,9 мең кешегә кадәр арттыру;

– авылны социаль үстерү программаларында катнашучы авыл яшьләрненең чагыштырма авырлығын 45 процентка кадәр арттыру;

– авылны икътисади үстерү программаларында катнашучы авыл яшьләрненең чагыштырма авырлығын 4,6 процентка кадәр арттыру;

– талантлы яшьләргә ярдәм күрсәтү өлкәсендә дөүләт хакимиятенен башкарма органнары гамәлгә ашыра торган проектларга һәм программаларга жәлеп ителгән яшь кешеләрнен өлешен 52 процентка кадәр арттыру;

– патриотик юнәлешле чаралар күргән балалар һәм яшьләр санын 6 мең кешегә кадәр арттыру;

– балалар һәм яшьләр ижтимагый оешмалары чараларында колачланган балаларның, яшьләрненең чагыштырма авырлығын балалар һәм яшьләрненең гомуми санында 90,4 процентка кадәр арттыру;

– Алабуга муниципаль районының социаль-икътисади үсеш

программаларында катнашучы эшләүче яшьләрнең өлешен эшләүче яшьләрнең гомуми саныннан 40 процентка кадәр арттыру;

– ихтыярыйлык (волонтерлык) эшчәнлегенә белән шөгыльләнүче гражданның өлеше 5,4 процентка кадәр.

Программаны гамәлгә ашыруның гомуми срогы: 2025 - 2027 еллар.

III. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны финанслауның гомуми күләме 2025-2027 елларда 203 973,7 мең сум тәшкил итәчәк, шулардан:

Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән - 113 627,4 мең сум, шул исәптән:

2025 елда - 34 502,0 мең сум;

2026 елда - 37 794,3 мең сум;

2027 елда - 41 041,1 мең сум;

Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән - 90 343,3 мең сум, шул исәптән:

2025 елда - 28 616,6 мең сум;

2026 елда - 30 041,3 мең сум;

2027 елда - 31 688,4 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.

Бюджеттан тыш чыганаclar акчалары күләме ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнә.

IV. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Алабуга муниципаль районының Башкарма комитеты Программада катнашучыларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы орган булып тора.

Программаның төп эзерләүчесе - Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы.

Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы:

программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыруга чыгымнарны төгәлләштерү турында билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр эзерли;

максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларның квартал буенча бүленеше аныклай.

V. Программаның нәтижәләгән икътисади, социаль һәм экологик яктан бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның социаль нәтижәсе:

- яшьләрнең тормыш сыйфатын яхшырту;
- яшь буынның социаль хәле дәрәжәсен күтәрү;
- муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисади, иқтимагый-сәяси һәм социаль-мәдәни үсешенә яшьләрнең кертемнәрен арттыру;
- патриотик, сәяси һәм гражданлык активлығы, яшьләрнең житлеккәнлегә дәрәжәсен күтәрү;
- социаль әһәмиятле программаларда һәм проектларда эшләүче яшьләр санын арттыру;
- яшьләрнең хезмәт, эшқуарлык, ижади активлығын арттыру;
- яшьләрнең үз-үзен оештыру һәм үзидарә дәрәжәсен күтәрү.

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАЛАЛАРЫНЫҢ ҺӘМ ЯШЬЛӘРЕНЕҢ ЯЛЫН ОЕШТЫРУ»
ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ**

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның атамасы	«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районы балаларының һәм яшьләрненең ялын оештыру» (алга таба - 1 нче ярдәмче программа)
1 нче ярдәмче программаның муниципаль заказчысы:	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
1 нче ярдәмче программаның төп эшкәртүчесе	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы
1 нче ярдәмче программаның максаты:	Балалар һәм яшьләрненең ялын оештыру өчен тиешле шартлар тудыру, сәламәтләндрү эффекттын арттыру
1 нче ярдәмче программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> – балалар һәм яшьләр ялының төрле рәвешләрен үстерү; – балалар һәм яшьләр ижтимагый оешмаларына ярдәм күрсәтү, ятим балаларга, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга дөүлэт ярдәме; – каникуллар чорында мәктәп яшендәге балаларны ял белән тәэмин итү; – ял оешмалары персоналы белән комплектлауны тәэмин итү.
1 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2025 - 2027 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары	<p>Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 2025 - 2027 елларда 121 123,8 мең сум тәшкил итәчәк, шулардан:</p> <p>Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән - 90 346,3 мең сум, шул исәптән:</p> <p>2025 елда - 28 616,6 мең сум;</p> <p>2026 елда - 30 041,3 мең сум.</p> <p>2027 елда - 31 688,4 мең сум.</p> <p>Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрененң жирле бюджетлары акчалары исәбеннән - 30 777,5 мең сум, шул исәптән:</p>

	<p>2025 елда - 9 242,7 мең сум; 2026 елда - 10 243,8 мең сум; 2027 елда - 11 030,0 мең сум</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.</p> <p>Федераль бюджет акчалары һәм бюджеттан тыш чыганаclar күләмнәре ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.</p>
<p>1 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре</p>	<p>Балаларны һәм яшьләргә оешкан төстә ял итү формалары белән тәмин итү, шул исәптән:</p> <p>2025 елда - 2 мең кеше; 2026 елда - 2,1 мең кеше 2027 елда - 2,2 мең кеше</p>

I. 1 нче ярдәмче программаның гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Алабуга муниципаль районының жәйге савыктыру кампаниясен гамәлгә ашыруда 39 ял оешмасы катнаша, шул исәптән:

- 5 шәһәр яны ял оешмасы;
- 27 мәктәп яны лагере;
- 7 мәктәп яны хезмәт һәм ял лагерьлары.

2 мең бала һәм яшьләргә ялы оештырылды.

Авыр тормыш хәлендә калган балаларның ялына аерым игътибар бирелде, Алабуга балалар йортынан 10 бала өчен ял оештырылды.

Жәйге чорда «Казан (Идел буе) федераль университеты» федераль дәүләт автоном югары һөнәри белем мәгариф учреждениесенең Алабуга институты ярдәмендә балаларны савыктыру лагерьларында педагогик юнәлешләр һәм белгечлекләр буенча белем алучы студентларның педпрактикасы оештырылды.

Автобуслар белән лагерьга бару юлындагы юлларда иминлекне Алабуга муниципаль районы буенча Эчке эшләр министрлыгының юл хәрәкәте иминлеге дәүләт инспекциясе идарәсе экипажлары тәмин иткән.

Барлык сәламәтләндерү оешмаларында тәүлек буе медиклар кизү тора.

Барлык ял учреждениеләре Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгы ярдәмендә медицина хезмәткәрләре белән комплектланган.

Белем бирү оешмалары тарафыннан балаларның көндәзгә очрашуы белән оештырылган лагерьларда мәгариф оешмаларының медицина хезмәткәрләре эшләде.

Куркынычсызлык эчке эшләр органнары хезмәткәрләре һәм шәхси сак предприятиеләре хезмәткәрләре тарафыннан тәмин ителгән.

Балаларны һәм яшьләргә сәламәтләндерү оешмаларында булган чорда

ирекле иминләштерү эше оештырылды.

Татарстан Республикасы балаларының һәм яшьләренә ялын, сәламәтләндрерүен һәм мәшгульлеген оештыруга гомуми мониторинг һәм анализ ясау Алабуга муниципаль районы яшьләр сәясәтен үстерү секторы һәм Алабуга муниципаль районында жәйге савыктыру кампаниясен оештыру буенча ведомствоара комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1 нче ярдәмче программаның нәтижәләренә бәяләүнең төп критерийлары - 7 яшьтән 17 яшькә кадәрге балалар санының гомуми саны исәпкә алына торган сыйфатлы һәм сан күрсәткечләре. Статистик мәгълүматларга караганда, бу күрсәткеч 2023 ел башына Алабуга районы буенча 5 909 кеше тәшкил итә..

Ел саен балаларның, яшүсмерләренә һәм яшьләренә тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын яхшырту буенча системалы максатчан эш алып барыла.

Унай тенденцияләргә карамастан, хәзерге вакытта балаларның һәм яшьләренә сәламәтлеген саклау һәм ныгыту мәсьәләләре, балалар жинаятьчелеге буенча проблемалар элеккечә актуаль булып кала. Яшьләренә эшкә урнаштыру, аны заманча жәмгыятьтә социаль адаптацияләү проблемасы саклана. Әлеге күренешләренә профилактикалау өчен ял оешмаларында балаларны лагерьларга жәлеп итү буенча планлы һәм максатчан эш алып барыла, аларда профильле сменалар оештырыла. Укучыларның педагогик яктан максатка ярашлы, эмоциональ жәлеп итүчән ялын оештыру, яңа тәэсирләргә, ижади үз-үзенә тормышка ашыру, хезмәт, танып белү, сәнгать, мәдәният, уен һәм мөмкин булган үзбилгеләнешнең башка өлкәләрендә аралашу һәм үзешчән эшчәнлек ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен унай шартлар тудырырга кирәк. Шуңа бәйле рәвештә балалар ялы системасын үстерү өлкәсендә бербөтен һәм эзлекле дәүләт сәясәте актуаль булып тора. Аның төп максаты - балаларның ялы һәм аларны савыктыру өлкәсендә халыкның сыйфатлы хезмәт күрсәтүләрдән канәгатьлеген арттыру.

Шул ук вакытта ял итү һәм сәламәтләндрерү сыйфатына балаларның ижади потенциалын үстерүне, аларның сәламәтлеген саклауны һәм ныгытуны, балаларда авыруларны профилактикалауны, аларның физик культура, спорт һәм туризм белән шөгыйльләнүен, балаларда сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләрен формалаштыруны, санитария-гигиена һәм санитария-эпидемиология таләпләрен үтәгәндә унай тирәлектә туклану режимын һәм тормыш эшчәнлеген тәмин итә торган чаралар жыелмасы аңлашыла, бу бүгенге көндә шактый кертемнәр таләп итә.

II. 1 нче ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, чаралары, реализациянен көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, 1 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

1 нче ярдәмче программаның максатлары балаларның һәм яшьләренә ялын оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру, сәламәтләндрерү эффектын арттыру.

Куелган максатка ирешү түбәндәге бурычларны хәл итү юлы белән гамәлгә ашырыла:

- балалар һәм яшьләр ялының төрле рәвешләрен үстерү;
- балалар һәм яшьләр ижтимагый оешмаларына ярдәм күрсәтү, ятим балаларга, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга дәүләт ярдәме;

- каникуллар чорында мәктәп яшендәге балаларны ял белән тәэмин итү;
- ял оешмалары персоналы белән комплектлауны тәэмин итү.

III. 1 нче ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 2025 - 2027 елларда 121 123,8 мең сум тәшкил итәчәк, шулардан:

Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән - 90 346,3 мең сум, шул исәптән:

2025 елда - 28 616,6 мең сум;

2026 елда - 30 041,3 мең сум.

2027 елда - 31 688,4 мең сум.

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең жирле бюджетлары акчалары исәбеннән - 30 777,5 мең сум, шул исәптән:

2025 елда - 9 242,7 мең сум;

2026 елда - 10 243,8 мең сум;

2027 елда - 11 030,0 мең сум

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.

Федераль бюджет акчалары һәм бюджеттан тыш чыганаclar күләмнәре ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

Балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча дөүләт хезмәте күрсәтүгә норматив чыгымнар ел саен Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан раслана.

IV. 1 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

2 нче ярдәмче программасының муниципаль заказчысы - координаторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты.

Программаның төп эзерләүчесе - Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы.

Ялны оештыручылар түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә тиеш: Алабуга муниципаль районында жәйге савыктыру кампаниясен оештыру буенча ведомствоара комиссия адресына.

- агымдагы елның 15 мартына кадәр - ял оешмаларын ачу графигы;

- агымдагы елның 1 мартына кадәр - профильле сменалар программалары;

- ел дәвамында, заезд үтәлгәннән соң өч көн эчендә - заем турында оператив мәгълүмат;

- агымдагы елның 1 апреленә кадәр - белем бирү оешмалары оештырган, көндөз хезмәт һәм ял лагерьларында булган лагерьлар ачу графиклары.

Балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру турында нигезләмә, балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча ведомствоара комиссия турында нигезләмә, балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча ведомствоара комиссия составы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым актлары белән раслана.

V. 1 нче ярдәмче программаның икътисади, социаль һәм экологик нәтижәлелеген бәяләү

1 нче ярдәмче программаның максаты: балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру, сәламәтләндерү эффектын арттыру.

1 ярдәмче программасы түбәндәгеләрдә чагыла: гамәлгә ашыруның төп социаль нәтижәсе:

- балаларның һәм яшьләрнең ялы өлкәсендә халыкның сыйфатлы хезмәт күрсәтүләре белән канәгатьлек дәрәжәсен күтәрү, балаларның һәм яшьләрнең авырулар дәрәжәсе кимү;
- балаларның тормыш эшчәнлеген яхшырту һәм имин булмау проблемаларын хәл итү;
- ятим балаларга, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга дөүләт ярдәмен;
- ел дәвамында балаларны һәм яшьләрне ял белән тәэмин итү.

«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль
районы балаларының һәм яшьләренен ялын оештыру»
1 нче ярдәмче программасына кушылта

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА БАЛАЛАР ҺӘМ
ЯШЬЛӘРНЕҢ ЯЛЫН ОЕШТЫРУ» ПОДПРОГРАММАСЫ ЧАРАЛАРЫ АНЫҢ
МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ БУЕНЧА ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ
АШЫРУНЫ БӘЯЛӘУ ҺӘМ ФИНАНСЛАУ ИНДИКАТОРЛАРЫН КҮРСӘТЕП**

Чараның атамасы	Башкаруучылар	Уздыру вакыты	Индикатор, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече			АМР бюджетыннан финанслау			Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслау		
				2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Максат исеме: балаларның һәм яшьләренен ялын оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру, сәламәтләндерү эфектын арттыру												
Бурычның атамасы: 1 Балалар һәм яшьләр ялының төрле рәвешләрен үстерү												
1.1. Норматив рәвештә ял итү учреждениеләр өчен тоту	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, гомуми белем бирү учреждениеләре	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мекәтәп яны лагерьяларын да балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Мекәтәп алды ял учреждениеләре саны, данә	34	34	34	9 242,7	10 243,8	11 030,0	28 616,6	30 041,3	31 688,4
			Шәһәр яны муниципаль ял учреждениеләре саны, шт.	2	2	2						
Бурычның атамасы:2 Балалар һәм яшьләр ижтимагый оешмаларына ярдәм, ятим балаларга, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга дәүләт ярдәме												
2.1. Оешкан төркемнәр өчен профильле сменалар оештыру	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, гомуми белем бирү учреждениеләре	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мекәтәп яны лагерьяларын да балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Ижтимагый оешмалар йөзөндә ял оештыручылар саны, шт.	3	3	4	9 242,7	10 243,8	11 030,0	28 616,6	30 041,3	31 688,4
			Балаларның ял учреждениеләрен дә балаларның гомуми саныннан ял итү учреждениеләрен дә булган өлеше, %	50	55	55						
Бурычның атамасы:3 Мекәтәп яшендәге балаларны каникул чорында ял белән тәэмин итү												
3.1. Шәһәр яны һәм мекәтәп яны лагерьяларында балаларны савыктыруны оештыру	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, гомуми белем бирү учреждениеләре	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мекәтәп яны лагерьяларын да балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	.	24,5	24,5	25	9 242,7	10 243,8	11 030,0	28 616,6	30 041,3	31 688,4
			АМРда балаларның гомуми саныннан шәһәр яны лагерьяларында ял итүгә алынган балалар өлеше, %	14,2	14,6	15,0						
Бурычның атамасы:4 Ял оешмалары персоналы белән комплектауны тәэмин итү.												
4.1. профилактик медицина тикшерүе	Алабуга муниципаль районы Башкарма	2025-2027 еллар. АМРда балаларның	Балалар сәламәтләндерү лагерьяларының персонал белән	100	100	100	9 242,7	10 243,8	11 030,0	28 616,6	30 041,3	31 688,4

үткәрү	комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, гомуми белем бирү учреждениеләр е, МЗ (Сәламәтлек саклау министрлығы)	гомуми саныннан мәктәп яны лагерьларын да балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	тулылануы, %									
--------	--	---	--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ АВЫЛ
ЯШЬЛӘРЕ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ**

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның атамасы	«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районының авыл яшьләре» (алга таба- 2 нче ярдәмче программа)
2 нче ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
2 нче ярдәмче программаның төп эшкәртүчесе	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы
2 нче ярдәмче программаның максаты:	Алабуга муниципаль районы авыл яшьләренең социаль һәм икътисади активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру.
2 нче ярдәмче программаның бурычлары	– Авыл яшьләрен мәгълүмати тәмин итү системасын булдыру; – авыл яшьләренең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру; – авыл яшьләренең рухи, интеллектуаль һәм ижади үсешенә ярдәм итү.
2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2025 - 2027 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Финанслауның гомуми күләме 2025-2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 300 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән: 2025 елда - 100 мең сум; 2026 елда - 100 мең сум; 2027 елда - 100 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш. Федераль бюджет акчалары һәм бюджеттан тыш чыганаclar

	күләмнәре ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнчәк
2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре	2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2027 елга арту күздә тотыла: – авыл яшьләренең барлык консультацияләр төрләрен (индивидуаль, электрон, телефон) колачлаган чагыштырма авырлыгы 76%ка кадәр житкерү; – авыл яшьләренең социаль проектлауга өйрәнгән чагыштырма авырлыгы авыл яшьләренең гомуми санында 22 %ка кадәр житкерү ; – интеллектуаль-ижади чараларга жәлеп ителгән авыл яшьләренең чагыштырма авырлыгы авыл яшьләренең гомуми санында 76 % кадәр житкерү.

1. 2 нче ярдәмче программаның гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Россия Федерациясе яшьләренең 15 проценттан артыгын тәшкил иткән авыл яшьләре яңа идеяләр һәм программалар өчен ачык, муниципаль мәсьәләләргә хәл итүдә инициатива күрсәтергә әзер, дип ышанып әйтергә мөмкин.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру кысаларында авыл яшьләре белән эшләүнең түбәндәге өстенлекле юнәлешләре билгеләнде: мәгълүмати тәмин итү системасын булдыру, социаль активлыкны арттыру өчен шартлар, яшьләренең рухи, интеллектуаль һәм ижади үсешенә ярдәм итү. Соңгы 25 елда авыл яшьләренең мәгълүмат һәм коммуникацияләр дөньясында активлыгы бик нык үзгәрде.

Китаплар, радио һәм газеталар кебек мәгълүмати каналлар актив яшьләр мөрәжәгатендә кулланылмый диярлек. Төп мәгълүмат-ресурс каналы «Интернет» чөлтәре булды. Авыл яшьләренең мәгълүмати активлыгын үстерүдә төп бурыч - мәгълүмати-аңлату ярдәме күрсәтү, шуңа бәйле рәвештә муниципаль районның социаль чөлтәрләрендә актив диалог алып барыла.

Авыл яшьләренең социаль активлыгын күтәрү шартларын булдыру бурычын гамәлгә ашыру кысаларында авыл яшьләре слетлары һәм форумнары: авыл яшьләре өчен семинарлар һәм активлар мәктәпләре кысаларында социаль проектлау нигезләренә өйрәтү, шулай ук республика проектларында катнашу планлаштырыла.

Алабуга районында рухи, интеллектуаль һәм ижади үсешкә ярдәм итү бурычын хәл итү максатыннан Аграр яшьләр берләшмәсенең район бүлегә эшли, әлегә 2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыруда мөһим роль уйный.

Авыл яшьләре хәзерге яшь буынның мөһим өлеше булып тора, аның проблемалары авылда аеруча ачык чагыла. Авыл жирлегенең яшьләр даирәсендә тормыш дәрәжәсенә гомуми кимүе, эшкә урнашу өчен шартлар булмау, мәдәни ихтыяжларның үсеш алмавы аеруча кискен чагыла.

Ә моның нәтижәсе - ижади хезмәт эшчәнлеген санга сукмау, жәмгыятьнең торышы өчен җаваплылыкны киметү.

Имзалар программасын гамәлгә ашыру нәтижәсендә авыл яшьләре социаль

төркем буларак үз социаль хәлен ала башлаячак, ул ижтимагый эшчәнлеккә актив рәвештә кертелү һәм муниципаль мәсьәлэләрне хәл итүдә инициативалар күрсәтү белән характерлана.

2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру яшьләрнең шәһәрләргә миграциясен киметү һәм авыл жирлегә кысаларында хезмәт мәшгульлеген эзләүгә юнәлеш бирү өчен уңай шартлар тудыруга ярдәм итә.

II. 2 нче ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, чаралары, реализациянең көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, 2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Икенче ярдәмче программаның максаты Алабуга муниципаль районы авыл яшьләрнең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру.

Максатка ирешү өчен түбәндәге бурычлар хәл ителергә тиеш:

- авыл яшьләрнең мәгълүмати тәмин итү системасын булдыру;
- авыл яшьләрнең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру;
- авыл яшьләрнең рухи, интеллектуаль һәм ижади үсешенә ярдәм итү.

III. 2 нче ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Финанслауның гомуми күләме 2025-2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 300 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2025 елда - 100 мең сум;

2026 елда - 100 мең сум;

2027 елда - 100 мең сум.

2 нче ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертүгә (төгәлләштерелергә) тиеш.

IV. 2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

2 нче ярдәмче программасының муниципаль заказчысы - координаторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты.

Программаның төп эзерләүчесе - Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы.

2 нче ярдәмче программасы үтәлешен гомуми контрольдә тотуны яшьләр сәясәтен үстерү секторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра, ул ел саен максатчан күрсәткечләрне һәм программа чараларына чыгымнарны, ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмнарын ачыклай.

2 нче ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру өчен Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты яшьләр сәясәтен үстерү секторы:

чираттагы финанс елына 2 нче ярдәмче программаның финанс чараларын гамәлгә ашыруга бүлеп бирелгән финанс чараларын исәпкә алып, ел саен максатчан индикаторларны, программа чараларын гамәлгә ашыруга чыгымнарны, ярдәмче

программаларны гамәлгә ашыру механизмын һәм аны башкаручылар составын төгәлләштерә;

муниципаль берәмлек жирлекләрендә авыл яшьләре мәсьәләләре белән шөгьльләнүче яшьләр ижтимагый оешмалары төзүгә билгеләнгән тәртиптә ярдәм итәр дип фаразлый.

V. 2 нче ярдәмче программаның икътисади, социаль һәм экологик нәтижәлелеген бәяләү

2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

яшьләр ижтимагый оешмаларында торучы авыл яшьләре санын арттырырга;
авыл яшьләрен социаль проектлау нигезләренә өйрәтергә;
авыл яшьләре өчен интеллектуаль-ижади чаралар оештырырга.

Социаль проектлауга, социаль программаларга өйрәтү авыл яшьләренә грант нигезендә конкурсларда катнашырга, үз эшен башлап жибәрергә, аз чыгымлы һәм нәтижәле программалар һәм проектлар кертергә мөмкинлек бирәчәк.

Икенче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру кысаларында яшьләр сәясәте өлкәсендә эшләүче, торак, ташламалы кредитлар, белем алу буенча махсус мәгълүматка ия булган, команда эшенең, социаль проектлауның, электораль активлыкны арттыруның булган технологияләреннән файдаланып, икенче ярдәмче программа бурычларын үтәүгә ярдәм итәчәк, эшенең адреслылыгын, Авылда социаль программаларны гамәлгә ашыруны тәэмин итәчәк, дип фаразлана.

«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль
районының авыл яшьләре» 2 нче ярдәмче
программасына кушылта

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА АВЫЛ ЯШЬЛӘРЕ»
ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ ЧАРАЛАРЫ АНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ
БУЕНЧА ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫ БӘЯЛӘУ ҺӘМ ФИНАНСЛАУ
ИНДИКАТОРЛАРЫН КҮРСӘТЕП**

Чараның атамасы	Башкаруучылар	Уздыру вакыты	Индикатор, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече			АМР бюджетыннан финанслау			Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслау		
				2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Максат исеме: Алабуга муниципаль районы авыл яшьләренең социаль һәм икътисади активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру.												
Бурычның атамасы: 1 Авыл яшьләрен мәгълүмати тәэмин итү системасын булдыру												
1.1. Авыл жирендә дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсен гамәлгә ашыру тематикасы буенча методик пособиеләр булдыруны тәэмин итү	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, АМР Яшьләр Берлеге Ассоциациясенң региональ бүлеге	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мәктәп яны лагерьларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Барлык төр консультацияләр (индивидуаль, электрон, телефон), авыл яшьләренең гомуми күләмдә авыл яшьләренең чагыштырма авырлыгы,	68	73	76	20	20	20	0	0	0
1.2. Социаль челтәрләрдә авыл жирлекләрен үстерү проблемаларын яктырту	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, НК											
Бурычның атамасы: 2 Авыл яшьләренең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру												
2.1. Авыл яшьләре өчен слетлар һәм форумнар оештыру	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, АМР Яшьләр Берлеге Ассоциациясенң региональ бүлеге	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мәктәп яны лагерьларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Чараларда катнашкан катнашучылар саны, кеше.	60	60	60	30	30	30	0	0	0
2.2. АМР авыл яшьләренең республика чараларында катнашуын тәэмин итү	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, АМР Яшьләр Берлеге Ассоциациясенң региональ бүлеге		Чараларда катнашкан катнашучылар саны, кеше.	20	20	20						
2.3. Авыллар активистлары өчен онлайн укулар оештыру	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының		Социаль проектлауга өйрәтелгән авыл яшьләренең чагыштырма	15	19	25						

	яшьләр сәясәтен үстерү секторы, гомуми белем бирү учреждениеләре		авырлыгы, авыл яшьләренең гомуми күләмендә, %									
Бурычның атамасы:3 Авыл яшьләренең рухи, интеллектуаль һәм ижади үсешенә ярдәм итү												
3.1. Авылларның активистлары спартакиадасын үткәрү	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, АМР Яшьләр Берлеге Ассоциациясенең региональ бүлеге	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мәктәп яны лагерьяларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Авыл яшьләренең чараларда, гомуми санда катнашкан авыл яшьләренең чагыштырма авырлыгы, %	73	74	76	50	50	50	0	0	0
3.2. Профилактик чаралар оештыру һәм үткәрү												
3.3. Милләтара мөнәсәбәтләр мәдәниятен үстерү чараларын оештыру һәм үткәрү												
3.4. Ижади чараларны оештыру һәм уздыру												
Барлыгы:							100	100	100	0	0	0

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯШЬЛӘРЕНӘ
ПАТРИОТИК ТӘРБИЯ БИРҮ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ**

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның атамасы	«Алабуга муниципаль районы яшьләрен 2025-2027 елларга патриотик тәрбияләү» (алга таба- 3 нче ярдәмче программа)
3 нче ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
3 нче ярдәмче программаның төп эшкәртүчесе	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы
3 нче ярдәмче программаның максаты	Алабуга муниципаль районы яшьләрен патриотик тәрбияләү системасын үстерү һәм модернизацияләү.
3 нче ярдәмче программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> – Алабуга муниципаль районы жирле үзидарә органнарының патриотик тәрбия системасын үстерү өлкәсендә ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген камилләштерү һәм алга таба үстерү; – балаларда һәм яшьләрдә гражданлык тәңгәллеген, патриотик, мораль-әхлакый һәм толерант карашны формалаштыру, Ватанны яклау буенча конституциячел бурычларны үтәүгә әзерлек, яшьләргә хәрби-һөнәри юнәлеш бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; – яшьләрне патриотик тәрбияләү эшенең юнәлешләрен һәм рәвешләрен камилләштерү һәм патриотик тәрбияләүнең сыйфатын арттыру; – АМР «Форпост» үзәге» муниципаль бюджет учреждениесен үстерү
3 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2025 - 2027 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	3 нче ярдәмче программаның 2025-2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 360 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән: 2025 елда - 120 мең сум;

	<p>2026 елда - 120 мең сум; 2027 елда - 120 мең сум.</p> <p>3 нче ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.</p> <p>Федераль бюджет акчалары һәм бюджеттан тыш чыганаclar күләмнәре ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.</p>
<p>3 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре</p>	<p>3 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2027 елга түбәндәгеләр күздә тотыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> – региональ һәм бөтенроссия чараларында катнашу; – хәрби-патриотик жыр фестиваленең республика этабында катнашу; – патриотик клубларда 1 500 кешегә кадәр торучы балалар һәм яшьләр санын арттыру; – балаларны һәм яшьләрне патриотик юнәлештәге чаралар белән тәмин итүне 6 000 кешегә кадәр арттыру; – «Республика «Патриот» үзәге» дәүләт автоном учреждениесе базасында мегариф оешмаларында патриотик тәрбия оештыручылары, патриотик клуб һәм берләшмәләр житәкчеләре өчен квалификация күтәрү курслары узган белгечләр санын арттыру; – граждан тәңгәллеге дәрәжәсен күтәрү; – яшьләрне армиядә хезмәт итүгә әзерләү эшен камилләштерү.

I. 3 нче ярдәмче программа, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар нче ярдәмче программаның гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Әлеге 3 нче ярдәмче программа-жирле үзидарә органнарының һәм ижтимагый оешмаларның (берләшмәләрнең) патриотик тәрбия проблемаларының киң спектрнын хәл итүдә уртақ эшчәнлеген киңәйтүне күздә тота һәм бу процесска алга таба динамика бирүне күздә тота. Әлеге 3 нче ярдәмче программа гражданлык үзаңы, ватанпәрвәрлек, гражданлык жаваплылыгы, Россия тарихында горурлык хисе формалаштыруга, милләтара аралашу мәдәниятен тәрбиялүгә, гражданның, традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен хөрмәт итүгә, балаларны һәм яшьләрне патриотик тәрбиялүгә юнәлдерелгән ижтимагый инициативаларга ярдәм итүгә, шулай ук Россия тарихын фальсификацияләү омтылышларын кисәтүгә юнәлдерелде.

3 нче ярдәмче программаның чаралары - бюджетара чаралар барлык категория яшьләрне социальләштерү өчен шартлар тудыруга һәм яшь буынның

аерым яшь һәм социаль категорияләренә ярдәм чараларын гамәлгә ашыруга, яшьләр мохитенә экстремизм һәм террорчылык идеяләрен кертүне профилактикалауга юнәлдерелде.

Алабуга муниципаль берәмлегендә патриотик тәрбия системасының төп элементы булып ведомствоара хезмәттәшлек принципларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарын, фәнни һәм мәгариф учреждениеләрен, ижтимагый оешмаларны (берләшмәләрне), ижади берлекләренә берләштерүче патриотик тәрбиянең формалашкан инфраструктурасы тора.

Яшәү урыны буенча патриотик эшне яшәү урыны буенча 12 яшьләр (яшүсмерләр) клубы оештыра, шуларның 7 - патриотик юнәлешле, «Барс» яшьләр үзәге, «Юнармия», йорты, АМР «Форпост» яшьләр (студентлар) формирваниеләре үзәге, 2 стационар балалар сәламәтләнדרү лагере.

Патриотик тәрбия бирүне оештыру үз нәтижеләрен бирә һәм яшьләрнең күбесен ижтимагый яшьләр һәм балалар оешмалары белән бергәләп алып бару нәтижәсендә колачлый. Яшьләрне патриотик тәрбиягә жәлеп итүдә балалар һәм яшьләр оешмаларына грант ярдәме зур этәргеч булды.

Яшьләрне патриотик тәрбияләүдә һәм тискәре социаль күренешләренә профилактикалауда «Форпост» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формирваниеләре үзәге» МБУ мөһим роль уйный.

Алабуга муниципаль районында 30дан артык «Форпост» отряды эшли.

Патриотлык формалаштыру системасының мөһим элементы яшьләр белән эшләү юнәлешләренә, формаларының һәм ысулларының төрлелеге: хәрби-спорт уеннары үткөрү, Бөек Ватан сугышы һәм локаль сугышлар ветераннары белән очрашулар, строевой жыр смотр-конкурслары, батырлык дәрәсләре, «Армиягә керү көне» шәһәр һәм республика акцияләре, «Ажаган» хәрби-спорт уеннары үткөрү.

Республиканың рухи яктан үскән яшь буынын тәрбияләү системасында дәүләт символларын куллану зур әһәмияткә ия.

Спорт ярышлары, хәрби-патриотик чаралар үткөрү безнең республикада дәүләт флагларын күтәрүдән һәм Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы гимннарын башкарудан башлана.

Дәүләт символикасы элементлары шулай ук чаралар үткөрү урыннарын, мәгълүмати һәм презентация материалларын рәсмиләштергәндә дә кулланыла.

3 нче ярдәмче программаның төп чаралар планын формалаштырганда авыр тормыш хәлендә булган яшүсмерләренә һәм яшьләр субкультураларында катнашучыларны социаль уңай практикага жәлеп итү юнәлеше исәпкә алынган, шул исәптән: хәрби-тактик уеннар һәм берләшмәләр, хәрби-тарихи реконструкцияләр, эзләнү хәрәкәте. Яшьләр актив һәм аеруча хәрәкәтчән социаль категория булып тора, аның игътибарын жәлеп итү өчен даими рәвештә кызыклы эш формаларын һәм ысулларын тәкъдим итәргә кирәк. Моның белән бәйле рәвештә хәрби-тактик уеннар һәм спортның экстремаль төрләре зур популярлык казанган.

Хәрби-тактик уеннар хәрби хезмәткә эзерлеккә бәйле гражданлык-әхлакый һәм патриотик тәрбияне гамәли гамәлгә ашыру формасы булып тора, шуңа күрә чакырылган яшьләрне Россия Федерациясә Кораллы көчләренә хезмәткә эзерләү, хәрби хезмәт белән практикада танышу, алга таба хезмәттә кирәкле практик күнекмәләр һәм осталык эшләү, физик эзерлек дәрәжәсен күтәрү, характер баету һәм үз көченә сынау мөмкинлеге бирә.

II. 3 нче ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, чаралары, реализациянен көтелгән ахыргы нәтижэләрен тасвирлау, 3 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

3 нче ярдәмче программаның төп максатлары-патриотик тәрбия системасын үстерү һәм модернизацияләү, Алабуга муниципаль районының балаларында һәм яшьләрендә гражданлык үзенчәлеген, югары патриотик аңны, Ватанга тугрылыкны, конституцион бурычларны үтәргә эзерлекне, толерантлыкны, этник һәм конфессиягә мөнәсәбәтләр культурасын формалаштыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

– Алабуга муниципаль районы жирле үзидарә органнарының патриотик тәрбия системасын үстерү өлкәсендә ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген камилләштерү һәм алга таба үстерү;

– балаларда һәм яшьләрдә гражданлык тәңгәллеген, патриотик, мораль-әхлакый һәм толерант карашны формалаштыру, Ватанны яклау буенча конституциячел бурычларны үтәүгә эзерлек, яшьләргә хәрби-һөнәри юнәлеш бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру;

– яшьләргә патриотик тәрбияләү эшенең юнәлешләрен һәм рәвешләрен камилләштерү һәм патриотик тәрбияләүнең сыйфатын арттыру;

– АМР «Форпост» үзәге» муниципаль бюджет учреждениесә үсешә.

III. 3 нче ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

3 нче ярдәмче программаның 2025-2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 360 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2025 елда - 120 мең сум;

2026 елда - 120 мең сум.

2027 елда - 120 мең сум.

3 нче ярдәмче финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.

Федераль бюджет, жирле бюджетлар һәм бюджеттан тыш чыганаclarның күләмнәре ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. 3 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты 3 нче ярдәмче программаның муниципаль заказчы-координаторы булып тора.

Программаның төп эзерләүчесә - Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы.

3 нче ярдәмче программаның үтәлешен гомуми контрольдә тотуны Алабуга

муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы гамәлгә ашыра, ул ел саен программа чараларына максатчан күрсәткечләрне һәм чыгымнарны, 3 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмнарын төгәлли.

Программа чараларын тормышка ашыруда Алабуга муниципаль районы Хәрби комиссариаты, «Разведка «ДЮСЦ АНО» «АМР БК мәгариф идарәсе» МКУ, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты яшьләр сәясәтен үстерү секторының ведомство карамагындагы учреждениеләре катнаш.

3 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру кысаларында башкаручылар түбәндәге функцияләрне башкару күздә тотыла:

патриотик тәрбия бирү программаларын (планнарын) эшләү һәм аларны гамәлгә ашыруны оештыру (һәр чара һәм аларны финанслау чыганаclarы буенча кирәкле эшләрне күрсәтеп);

жирле үзидарә органнары белән берлектә ижтимагый оешмаларны (берләшмәләрне) патриотик тәрбия бурычларын хәл итүгә жәлеп итү буенча чаралар үткөрү.

V. 3 нче ярдәмче программаның икътисади, социаль нәтижәлелеген бәяләү

Патриотик тәрбия бирү буенча эш нәтижәлелегенә иң мөһим шарты - аның торышын гомумиләштерелгән бәяләү күрсәткечләре нигезендә даими анализлау.

Бу күрсәткечләр тулаем алганда патриотик тәрбия торышын гына түгел, бу эшнең аерым якларын да билгеләргә мөмкинлек бирә. Программаны гамәлгә ашыруның соңгы нәтижәсе буларак, районда ватанпәрвәрлек үсешенә уңай динамикасы, гражданның, бигрәк тә яшьләрнең социаль һәм хезмәт активлыгы артуы, аларның жәмгыять һәм дәүләт эшчәнлегенә төп өлкәләрен үстерүгә керткән өлешләре, гражданның аерым төркемнәренә экстремистик чагылышларын һәм башка тискәре күренешләрне бетерүгә, рухиятне торгызуга, социаль-икътисади һәм сәясәт тотрыклылыкка һәм милли иминлекне ныгытуга керткән өлешләре күздә тотыла.

«Алабуга муниципаль районы яшьләрән
2025-2027 елларга патриотик тәрбияләү»
3 нче ярдәмче программага кушылта

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ЯШЬЛӘРНЕ ПАТРИОТИК ТӘРБИЯЛӘУ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ
ЧАРАЛАРЫ АНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ БУЕНЧА
ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫ БӘЯЛӘУ ҺӘМ ФИНАНСЛАУ
ИНДИКАТОРЛАРЫН КҮРСӘТЕП**

Чараның атамасы	Башкаручылар	Уздыру вакыты	Индикатор, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече			АМР бюджетиннан финанслау			Татарстан Республикасы бюджетиннан финанслау		
				2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Максат исеме: Алабуга муниципаль районы яшьләрән патриотик тәрбияләү системасын үстерү һәм модернизацияләү.												
Бурычның атамасы: 1 Алабуга муниципаль районы жирле үзидәрә органнарының патриотик тәрбия системасын үстерү өлкәсендә иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү һәм алга таба үстерү												
1.1 Татарстан Республикасы хәрби-патриотик клублар слетларында, шулай ук региональ һәм бөтенроссия чараларында оештыру, үткәрү һәм катнашу	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, Форпост	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мөктәп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Чаралар саны, данә	1	1	2	60	60	60	0	0	0
1.2. Хәрби-патриотик жырлар фестивален үткәрү			1	1	1							
1.3. Алабуга районы делегацияләренең патриотик юнәлештәге республика проектларында катнашуын оештыру			Катнашучылар саны, кеше	60	60	70						
Бурычның атамасы: 2 Балаларда һәм яшьләрдә гражданлык тәңгәлләгән, патриотик, мораль-әхлакый һәм толерант карашны формалаштыру, Ватанны яклау буенча конституциячел бурычларны үтәүгә әзерлек, яшьләргә хәрби-һөнәри юнәлеш бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру												
2.1. «Ажаган» уенының Республика этабында катнашу	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, Форпост	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мөктәп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Чаралар саны, данә	1	1	1	20	20	20	0	0	0
2.2. “Форпост” отрядлары арасында спартакиаданың Республика этабында катнашу			Чаралар саны, данә	1	1	1						
2.3. Парашютчы-разрядчыларның			Алабуга муниципаль	Парашютчылар саны, кеше.	15	15	17					

эзерлеген тәэмин итү, шул исәптән хәрби-кыр лагерлары базасында	районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, Яшь десантник												
Бурычның атамасы:3 Яшьләрне патриотик тәрбияләү эшенең юнәлешләрән һәм рәвешләрән камилләштерү һәм патриотик тәрбияләүнең сыйфатын арттыру													
3.1. Социаль челгәрләр өчен тематик видеороликлар ясау	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мәктәп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Роликлар саны, шт.	8	8	8	10	10	10	0	0	0	
3.2. Тематик конкурслар оештыру һәм уздыру			Конкурслар саны, шт.	10	10	10							
Бурычның атамасы:4 АМР «Форпост» үзәге» муниципаль бюджет учреждениесен үстерү													
4.1. Патриотик чаралар оештыру	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, Форпост	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мәктәп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Чаралар саны, данә	36	38	40	30	30	30	0	0	0	
			Катнашучылар саны, кеше.	2000	2100	2150							
Барлығы:							120	120	120	0	0	0	

«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЭШЧЕ ЯШЬЛӘРЕ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның атамасы	«2025-2027 елларга Алабуга муниципаль районының эшче яшьләре» (алга таба- 4 нче ярдәмче программа)
4 нче ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
4 нче ярдәмче программаның төп эшкәртүчесе	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы
4 нче ярдәмче программаның максаты:	Алабуга муниципаль районы предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләргә карата гамәлгә ашырыла торган яшьләр сәясәтенең нәтижәләлеге арттыру
4 нче ярдәмче программаның бурычлары:	– яшьләр бергәлекләрен, берләшмәләрен формалаштыру һәм үстерү, район предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләр активы санын арттыру өчен шартлар тудыру; – эшләүче яшьләрнең һөнәри, патриотик, интеллектуаль һәм ижади үсешенә ярдәм итү.
4 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2025 - 2027 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>Финанслауның гомуми күләме 2025 - 2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 240 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:</p> <p>2025 елда - 80 мең сум; 2026 елда - 80 мең сум; 2027 елда - 80 мең сум.</p> <p>4 ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.</p> <p>Федераль бюджет чаралары һәм бюджеттан тыш чыганаclar күләме ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.</p>

<p>4 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре</p>	<p>4 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2027 елга арту күздә тотыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Алабуга муниципаль районында социаль проектлау буенча семинарларда катнашучылар саны; – Алабуга муниципаль районынан тармак республика форумнарында катнашучылар саны; – патриотик проектларда катнашучылар саны; – Алабуга муниципаль районының социаль-икътисади үсеш программаларында катнашучы эшләүче яшьләр өлеше эшләүче яшьләрнең гомуми саныннан 40 процентка кадәр
---	---

I. 4 нче ярдәмче программаның гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Дәүләт яшьләр сәясәте 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге гражданның юнәлдерелгән. Бүгенге көндә Алабуга муниципаль районында 250 оешма исәпләнә, әлеге оешмаларның 50%тан артыгы - яшьләр. Эшче яшьләрнең өлешен исәпкә алып, әлеге категориянең яшь буынына муниципаль ярдәм механизмнарын эшләү актуаль булып тора, бу эшләүче яшьләргә ярдәм итү, яшь белгечләренә ныгыту һәм эшче һөнәрләренәң жәлеп итүчәнлеген формалаштыру буенча системалы эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк.

Яшьләр өчен гамәлдәге проблемалы мәсьәләләр республика предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләр бергәлеген формалаштыруга, эшләүче яшьләргә республика яшьләренәң тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән гамәлдәге механизмнар турында нәтижәле мәгълүмат житкерү өчен шартлар тудыруга, эшләүче яшьләрнең гамәлдәге программаларны һәм проектларны гамәлгә ашыруга сыйфатлы кертүгә, эшләүче яшьләрнең уңай социаль һәм икътисади нәтижәгә ирешү өчен потенциалын тормышка ашыруга юнәлтелгән чаралар системасының актуальлегенә турында фаразлы.

II. 4 нче ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, чаралары, реализациянең көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, 4 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

4 нче ярдәмче программасының максаты - Алабуга муниципаль районы предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшче яшьләргә карата гамәлгә ашырыла торган яшьләр сәясәтенәң нәтижәләгән арттыру.

Максатка ирешү өчен түбәндәге бурычлар хәл ителергә тиеш:

1. Яшьләр бергәлекләрен, берләшмәләренә формалаштыру һәм үстерү, район предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләр активы санын арттыру өчен шартлар тудыру;
2. эшләүче яшьләрнең һөнәри, патриотик, интеллектуаль һәм ижади

үсешенә ярдәм итү.

4 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2025 - 2027 еллар.

III. 4 нче ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Финанслауның гомуми күләме 2025 - 2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 240 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2025 елда - 80 мең сум;

2026 елда - 80 мең сум;

2027 елда - 80 мең сум.

3 ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.

Федераль бюджет акчалары һәм бюджеттан тыш чыганаclar күләмнәре ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. 4 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

4 нче ярдәмче программасының муниципаль заказчысы - координаторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты.

Программаның төп эзерләүчесе - Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы.

4 ярдәмче программасы үтәлешен гомуми контрольдә тотуны яшьләр сәясәтен үстерү секторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра, ул ел саен максатчан күрсәткечләрне һәм программа чараларына чыгымнарны, 4 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмнарын ачыклай.

4 нче ярдәмче программасын гамәлгә ашыру кысаларында эшләүче яшьләргә һөнәри, патриотик, интеллектуаль һәм ижади үсешкә юнәлтелгән программаны (чаралар планын) эшләү күздә тотыла.

V. 4 нче программаның икътисади, социаль һәм экология ягынан нәтижәлеләген бәяләү

Гамәлләрне гамәлгә ашыру 4 нче ярдәмче программасы 2027 елга артырга мөмкинлек бирәчәк:

– Алабуга муниципаль районында эшләүче яшьләр саныннан социаль проектлау буенча семинарларда катнашучылар саны;

– Алабуга муниципаль районыннан тармак республика форумнарында катнашучылар саны;

– патриотик проектларда катнашучылар саны;

– Алабуга муниципаль районының социаль-икътисади үсеш программаларында катнашучы эшләүче яшьләр өлеше эшләүче яшьләрнең гомуми саныннан 40 процентка кадәр житкерү күздә тотыла.

«2025-2027 елларга
Алабуга муниципаль
районының эшче яшьләре» 4 нче
ярдәмче программасына кушымта

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЭШЧЕ
ЯШЬЛӘРЕ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ МАКСАТЛАРЫН
ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫН ИСӘПКӘ АЛЫП, ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ
АШЫРУНЫ БӘЯЛӘУ ҺӘМ ФИНАНСЛАУ ИНДИКАТОРЛАРЫН
КҮРСӘТЕП**

Чараның атамасы	Башкаручылар	Уздыру вакыты	Индикатор, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече			АМР бюджетыннан финанслау			Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслау			
				2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Максат исеме: Алабуга муниципаль районы предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләргә карата гамәлгә ашырыла торган яшьләр сәясәтенә нәтижелелеген арттыру													
Бурычның атамасы: 1 Яшьләр бергәлекләрен, берләшмәләрен формалаштыру һәм үстерү, район предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүче яшьләр активы санын арттыру өчен шартлар тудыру													
1.1. Социаль проектлау буенча семинарлар оештыру һәм уздыру	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мектеп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Районның эшләүче яшьләре арасынан катнашучылар саны	100	120	150	30	30	30	0	0	0	
Бурычның атамасы: 2 Эшләүче яшьләрнең һөнәри, патриотик, интеллектуаль һәм ижади үсешенә ярдәм итү													
2.1. Республика форумнарында катнашу	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мектеп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Чараларда катнашкан катнашучылар саны, кеше.	60	60	60	50	50	50	0	0	0	
2.2. «Безнең заман - Безнең заман - Безнең заман» фестивалендә катнашу	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы		Чараларда катнашкан катнашучылар саны, кеше.	40	50	60							
2.3. Боулинг буенча еллык турнирда катнашу	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы		Чараларда катнашкан катнашучылар саны, кеше.	100	120	150							
Барлыгы:							80	80	80	0	0	0	

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ИХТИЯРЫЙЛЫК ХЭРЭКӘТЕН (ВОЛОНТЕРЛЫКНЫ) ҮСТЕРҮ»
ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ**

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның атамасы	«Алабуга муниципаль районында 2025-2027 елларга ихтиярыйлык хәрәкәтен (волонтерлыкны) үстерү» (алга таба - 5 нче ярдәмче программа)
5 нче ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
5 нче ярдәмче программаның төп эшкәртүчесе	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы
5 нче ярдәмче программаның максаты:	Алабуга муниципаль районында ихтиярыйлык хәрәкәтен (волонтерлык) үсешенә ярдәм итү һәм аны үстерү.
5 нче ярдәмче программаның бурычлары:	– Алабуга муниципаль районы ирекеләр хәрәкәте (волонтерлары) өчен мотивацион чаралар әзерләү, оештыру һәм гамәлгә ашыру; – ирекеләр (волонтерлык) өлкәсендә эшчәнлек алып баручы белгечләрнең компетенцияләрен камилләштерү өчен шартлар тудыру.
5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2025 - 2027 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары	Финанслауның гомуми күләме 2025 - 2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 300 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән: 2025 елда - 100 мең сум; 2026 елда - 100 мең сум; 2027 елда - 100 мең сум. 5 нче ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына Алабуга муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш. Федераль бюджет чаралары һәм бюджеттан тыш чыганакалар

	күләме ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнчәк.
5 ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре	5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2027 елга түбәндәгеләр күздә тотыла: – ихтиярийлык хәрәкәте (волонтерлык) эшчәнлегә белән шөгыйльләнүче гражданныр өлешен 5,4 процентка кадәр арттырырга; – республика форумнарында катнашкан ихтиярийлык хәрәкәте санын арттырырга.

I. 5 нче ярдәмче программаның гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Ихтиярийлык хәрәкәте (волонтерлык) мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, социаль ярдәм һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү, физик культура һәм спорт, әйләнә-тирә мохитне саклау кебек өлкәләрдә социаль бурычларны хәл итү максатларында эшләргә түләүсез башкару һәм (яисә) хезмәтләр күрсәтү рәвешендә эшчәнлек булып тора.

Ихтиярийлык хәрәкәте (волонтерлык) эшчәнлеген үстерүгә һәм таратуга ярдәм итү федераль дәрәжәдә социаль һәм яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлешләре исәбенә кертелгән.

Ярдәмче программа федераль күрсәткечкә ирешү буенча нәтижәле эш алып бару өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Чаралар планы составында Алабуга муниципаль районында ихтиярийлык хәрәкәтен (волонтерлыкны) үстерү һәм камилләштерү буенча чаралар комплексы каралган.

Алабуга районында ихтиярийлык хәрәкәте (волонтерлык) жәмгыять тормышының күп кенә өлкәләрен үз эченә ала:

«Жиңү волонтерлары», «Волонтерлар-экологлар», «Волонтер-медиклар», «Мәдәният волонтерлары», сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә (волонтерлар) ярдәм итү, территорияләргә төзекләндерү.

II. 5 нче ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, чаралары, реализациянең көтелгән ахыргы нәтижеләрен тасвирлау, 5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

5 нче ярдәмче программасының максаты - Алабуга муниципаль районында ирекчеләр хәрәкәте үсешенә ярдәм итү.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге мәсьәләләргә хәл итү таләп ителә:

– Алабуга муниципаль районы ирекчеләр хәрәкәте өчен мотивацион чаралар әзерләү, оештыру һәм гамәлгә ашыру;

– ихтиярийлык хәрәкәте өлкәсендә эшчәнлек алып баручы белгечләргә компетенцияләрен камилләштерү өчен шартлар тудыру.

5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы: 2025 - 2027 еллар.

III. 5 нче ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Финанслауның гомуми күләме 2025 - 2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 300 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2025 елда - 100 мең сум;

2026 елда - 100 мең сум;

2027 елда - 100 мең сум.

5 нче ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына Алабуга муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Федераль бюджет чаралары һәм бюджеттан тыш чыганаclar күләме ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. 5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

5 нче ярдәмче программасының муниципаль заказчысы - координаторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты.

Программаның төп эзерләүчесе - Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы.

5 нче ярдәмче программасы үтәлешен гомуми контрольдә тотуны яшьләр сәясәтен үстерү секторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра, ул ел саен максатчан күрсәткечләрне һәм программа чараларына чыгымнарны, 5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмнарын аныклай.

5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру кысаларында Алабуга муниципаль районында иреклелар хәрәкәте үсешенә юнәлтелгән программаны (чаралар планын) эшләү күздә тотыла.

V. 5 нче программаның икътисади, социаль һәм экология ягынан нәтижәлелеген бәяләү

5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге район халкының социаль активлыгын арттыруны, ягъни нинди дә булса иреклелар хәрәкәте берләшмәсенә бер өлеше булган Алабуга муниципаль районында иреклелар хәрәкәте санын арттыруны характерлаучы 5 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсен һәм аның төп чараларын бәяләү индикаторлары һәм күрсәткечләре нигезендә бәяләнә.

«Алабуга муниципаль районында
2025-2027 елларга ирелелеләр
хәрәкәтен (волонтерлыкны) үстерү»
5 нче ярдәмче программасына кушымта

**«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ИРЕКЛЕЛЕКНЕ ҮСТЕРҮ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ ЧАРАЛАРЫ
АНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ БУЕНЧА ПРОГРАММАНЫ
ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫ БӘЯЛӘУ ҺӘМ ФИНАНСЛАУ
ИНДИКАТОРЛАРЫН КҮРСӘТЕП**

Чараның атамасы	Башкаручылар	Уздыру вакыты	Индикатор, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече			АМР бюджетыннан финанслау			Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслау		
				2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Максат исеме: Алабуга муниципаль районында иреклек (волонтерлык) үсешенә ярдәм.												
Бурычның атамасы: 1 Алабуга муниципаль районы ирекләре (волонтерлары) өчен мотивацион чаралар әзерләү, оештыру һәм гамәлгә ашыру;												
1.1. Республика форумнарында катнашу	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мәктәп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Ирекле (волонтерлык) эшчәнлеге белән шөгыйльләнүче район халкы өлеше, %	4,8	5	5,4	80	80	80	0	0	0
1.2. Ирекле (волонтерлык) үсешенә өстенлекле юнәлешләре буенча ирекле (волонтерлык) хәрәкәте активы арасында конкурс оештыру һәм уздыру												
1.3. Ел йомгаклары буенча ирекле (волонтерлык) практикасын гамәлгә ашыру												
Бурычның атамасы: 2 Иреклеләр (волонтерлык) өлкәсендә эшчәнлек алып баручы белгечләрнең компетенцияләрен камилләштерү өчен шартлар тудыру.												
2.1. Ирекле (волонтерлык) буенча республика семинарларында катнашу	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мәктәп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган	Чараларда катнашкан катнашучылар саны, кеше.	100	100	100	20	20	20	0	0	0

		өлеше, %											
Барлығы:							100	100	100	0	0	0	

«2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЯШЬЛӘР СӘЯСӘТЕ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН АРТТЫРУ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның атамасы	«Алабуга муниципаль районының 2025-2027 елларга яшьләр сәясәтенә нәтижәлелеген арттыру» (алга таба - 6 нчы ярдәмче программа)
6 нчы ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
6 нчы ярдәмче программаның төп эшкәртүчесе	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы
6 нчы ярдәмче программаның максаты:	Алабуга муниципаль районының яшьләр сәясәтенә нәтижәлелеген арттыру
6 нчы ярдәмче программаның бурычлары	– Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтенә нәтижәлелеген камилләштерү.
6 нчы ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2025 - 2027 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	2025-2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына 6 нчы ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 81 649,9 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән: 2025 елда - 24 888,3 мең сум; 2026 елда - 27 150,5 мең сум; 2027 елда - 29 611,1 мең сум. 6 нчы ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш. Федераль бюджет чаралары һәм бюджеттан тыш чыганаclar күләме ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.
6 нчы ярдәмче программаны	6 нчы ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2027 елга яшьләрнең хезмәт активлыгын күтәрү һәм аны ижади

гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре	проектларга жәлеп итү күздә тотыла.
---	-------------------------------------

I. 6 нчы ярдәмче программаның гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Районда яшьләр сәясәте берничә стратегик мәсьәләгә карый һәм яшьләрне социальләштерү һәм үз-үзләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга, аның потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән эзлекле, тотрыклы үсүче чаралар системасы булып тора.

Районда институциональләштерү процессы этаплап тормышка ашырылды, принципиаль яңа типтагы яшьләр учреждениеләре инфраструктурасы формалашты, дәүләт яшьләр сәясәтенә мәжбүри характеры турында ижтимагый фикер формалашты.

Тармакара өлкә буларак дәүләт яшьләр сәясәте үзенчәлекләреннән чыгып, яшьләр проблемаларының бөтен спектры: мәгариф, эшкә урнашу, ял оештыру, тискәре социаль күренешләрне профилактикалау буенча ведомствоара координация ныгыды.

Жирле дәрәжәдә яшьләр эшләре органы аларны, барыннан да элек, сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, хезмәт һәм халыкны эш белән тәэмин итү, социаль яклау, эчке эшләр органнары белән үзара хезмәттәшлектә хәл итә.

Алабуга муниципаль районының яшьләр инфраструктурасына «Барс» яшьләр үзәге, «Яллар» үзәге, Яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге «Форпост» жәмәгәт тәртибен саклау һәм 2 балаларны савыктыру лагере керә.

Дәүләт яшьләр сәясәтенә өстенлекле юнәлешләрне гамәлгә ашыру, яшьләр проблемаларын нәтижелә хәл итү өчен программа методы актив кулланыла.

Программа кысаларында яшьләр сәясәтенә авыл яшьләре белән эшләр, коммерциячел булмаган яшьләр һәм балалар оешмаларына ярдәм итү, иреклек, студентлар хезмәт отрядлары, талантлы яшьләргә ярдәм итү юнәлешләре актив үсеш ала.

Яшьләр сәясәтен алга таба үстерү өчен яшьләр арасында булган проблемаларны хәл итү таләп ителә:

1. Яшьләр лидерларын ачыклау, тәрбияләү һәм үз-үзләрен тормышка ашыру системасын камилләштерү зарурлыгы.

2. Алабуга районы яшьләренә кыйммәт ориентирларын формалаштыруда гражданлык-патриотик тәрбия роленә көчәюе.

3. Яшьләрнең хезмәт активлыгын күтәрү һәм аларны ижади проектларга яшьләр арасында тискәре социаль күренешләрне профилактикалау чарасы буларак жәлеп итү зарурлыгы.

II. 6 нчы ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, чаралары, реализациянең көтелгән ахыргы нәтижеләрен тасвирлау,

6 нчы ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

6 нчы ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның максаты Алабуга муниципаль районында яшъләр сәясәтенең нәтижәлелеген арттыру.

Куелган максатка ирешү өчен Алабуга муниципаль районында яшъләр сәясәте системасын камилләштерү таләп ителә.

III. 6 нчы ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

2025-2027 елларда Алабуга муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына 6 нчы ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 81 649,9 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2025 елда - 24 888,3 мең сум;

2026 елда - 27 150,5 мең сум;

2027 елда - 29 611,1 мең сум.

5 нче ярдәмче Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.

Федераль бюджет, жирле бюджетлар һәм бюджеттан тыш чыганаclarның күләмнәре ел саен төзелә торган килешүләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. 6 нчы ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

6 нчы ярдәмче программасының муниципаль заказчысы - координаторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты.

Программаның төп әзерләүчесе - Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшъләр сәясәтен үстерү секторы.

5 нче һәм 6 нчы ярдәмче программаның үтәлешен гомуми контрольдә тотуны Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшъләр сәясәтен үстерү секторы гамәлгә ашыра, ул ел саен максатчан күрсәткечләрне һәм программа чараларына чыгымнарны, ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмнарын аныклай.

V. 4 нче программаның икътисади, социаль һәм экология ягынан нәтижәлелеген бәяләү

6 нчы ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге индикаторлар һәм аларны гамәлгә ашыру нәтижәләрен бәяләү күрсәткечләре һәм 6 нчы ярдәмче программа һәм Алабуга муниципаль районында яшъләр сәясәте үсешен характерлаучы аның төп чаралары нигезендә бәяләнә.

«Алабуга муниципаль районының
2025-2027 елларга яшьләр сәясәтенең
нәтижәләлеген арттыру» 6 нчы
ярдәмче программасына кушымта

**2025-2027 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЯШЬЛӘР СӘЯСӘТЕ»
ПРОГРАММАНЫСЫН АНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ БУЕНЧА
ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫ БӘЯЛӘУ ҺӘМ ФИНАНСЛАУ ИНДИКАТОРЛАРЫН
КҮРСӘТЕП**

Чараның 5тамасы	Башкаручылар	Үткәрү вакыты	Индикатор, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече			АМР бюджетыннан финанслау			Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслау		
				2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Максатның аталышы: Алабуга муниципаль районы яшьләр сәясәтенең нәтижәләлеген арттыру												
Бурычның атамасы: 1 Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтенең нәтижәләлеген камилләштерү.												
Алабуга муниципаль районында яшьләр сәясәтенең нәтижәләлеген камилләштерү.	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы	2025-2027 еллар. АМРда балаларның гомуми саныннан мәктәп яны лагерларында балаларның ялы белән колачланган өлеше, %	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы тарафыннан башкарылган Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе, Алабуга муниципаль районы Башлыгы йөкләмәләре өлеше, %	100	100	100	24 288,3	26 550,5	29 011,1	0	0	0
Барлығы:							24 888,3	27 150,5	29 611,1	0	0	0